

ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ

Visionary Leadership of Educational Administrators in the Digital Age Under Educational Service Area Office Ubon Ratchathani-Amnatcharoen

อานนท์ สอยเหลื่อง¹ อรรถพร วรณทอง² และชวนคิด มะเสนะ³

Anon Soyhaeng¹ Attaporn Wannathong² and Chuankid Masena³

สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี^{1,2,3}

Master of Educational Administration, Faculty of Education, Rajabhat Ubon Ratchathani University^{1,2,3}

Corresponding author, E-mail: anon.sg66@ubru.ac.th¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 18 คน ครูผู้สอน 329 คน รวม 347 คน ได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น และกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีผลการปฏิบัติงานที่ดี (Best Practice) รวม 6 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมีความเชื่อมั่น .98 และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการทดสอบค่าเอฟ และทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของ LSD

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา พบว่าโดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) แนวทางการพัฒนา คือ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT) เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ที่เหมาะสม ส่งเสริมการมีส่วนร่วม การใช้เทคโนโลยีและภูมิปัญญาท้องถิ่น การสื่อสารวิสัยทัศน์ การสร้างความร่วมมือ กระจายอำนาจ ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม และพัฒนาศักยภาพบุคลากร โดยผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่าง ยึดหลักธรรมาภิบาล และสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ, วิสัยทัศน์, ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์, การบริหารสถานศึกษา

ABSTRACT

The purposes of the research were 1) study the level of visionary leadership among educational administrators in the Digital Age 2) compare their visionary leadership levels based on position, work experience, and school size 3) explore approaches for developing visionary leadership in the Digital Age. The sample consisted of 18 school administrators and 329 teachers, totaling 347 participants. The samples were selected using stratified random sampling. The qualitative target group comprised six participants—school administrators and teachers recognized for best practices. Research tools included a questionnaire value of .98. The statistics utilized for data analysis include percentages, means, standard deviations, T-tests, F-tests and One-way ANOVA.

The results showed that: 1) the overall level of visionary leadership among educational administrators was at a high level. 2) A comparing visionary leadership of educational administrators in the Digital Age based on the perspectives of teachers and school administrators, classified by position, working experiences and school sizes were statistically different significant at the .01 level. 3) The development approaches should begin with environmental analysis (SWOT) to set a vision aligned with the digital age. Administrators should involve all stakeholders in planning and decision-making, promote the integration of technology and local wisdom, and clearly communicate the vision through diverse channels. They should foster collaboration among teachers, staff, and communities, decentralize authority, support teamwork, and continuously develop staff competencies. Administrators must act as role models, uphold good governance, and support the sustainable use of technology.

Keywords : Leadership, Visionary, Visionary Leadership, School administration

บทนำ

ประเทศไทยจัดทำยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) มุ่งสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน และเป็นประเทศพัฒนาแล้วตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยตั้งเป้าเป็นประเทศที่มีรายได้สูงในปี 2579 เน้นการพัฒนาที่มั่นคง ยั่งยืน โปร่งใสเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม และเตรียมคนไทยให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง มีทักษะคิดวิเคราะห์ และเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต (เลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น. 8) ดังนั้น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 มุ่งพัฒนาคนไทยให้มีสมรรถนะสูงสอดคล้องกับความต้องการภาคการผลิต ส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการอัจฉริยะที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม พร้อมสร้างสังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม ด้วยการเรียนรู้ตลอดชีวิตและเพิ่มการเข้าถึงการศึกษาให้กับทุกกลุ่มคน (สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2566, น. 123) การจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยต้องมีภาวะผู้นำที่ดี สามารถประสานงานและใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ นำพาองค์กรสู่ความสำเร็จ ในทางกลับกัน ผู้บริหารที่ขาดคุณภาพจะลดขวัญและกำลังใจ ส่งผลให้องค์กรล้มเหลว (ภารดี อนันต์นาวิ, 2557, น. 84) ซึ่งสอดคล้องกับมาตรา 27 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 ที่กำหนดให้ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน โดยมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารงานบุคคล ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร กำหนดภาระงาน รวมถึงวางแผนและประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อให้โรงเรียนสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายที่กำหนด (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา, 2548, น. 12)

แสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำที่ดีมีผลสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กรโดยผู้นำที่มีความรู้และความสามารถในการบริหารจะช่วยให้องค์กรดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย (ธีระรุณเจริญ, 2549, น. 24) โดยเฉพาะวิสัยทัศน์ถือเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้นำในการบริหารองค์กร เนื่องจากวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและ

มีประสิทธิภาพจะช่วยสร้างการเชื่อมโยงระหว่างปัจจุบันและอนาคตได้อย่างลงตัว โดยสร้างแรงจูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้มุ่งมั่นสู่เป้าหมายในอนาคต และทำงานตามมาตรฐานเพื่อความเป็นเลิศขององค์กร นอกจากนี้ยังช่วยให้ทุกคนมีความเข้าใจในทิศทางการดำเนินงานขององค์กร ดังนั้นการมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนจึงเป็นสิ่งที่สำคัญมาก (เนตรพัฒนา ยาวีราช, 2560, น. 43)

ดังนั้นภาวะผู้นำของผู้นำที่จะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จภายใต้โลกที่ความเปลี่ยนแปลง นั่นคือภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ เพราะผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์คือบุคคลที่สามารถในการสร้างวิสัยทัศน์กำหนดทิศทางและเป้าหมายเพื่อสร้างอนาคตขององค์กร กระตุ้นให้เกิดความคิด สร้างสรรค์และคิดนอกกรอบในการทำงาน มีการเผยแพร่วิสัยทัศน์ให้คนทั่วทั้งองค์กรให้บุคลากรยึดมั่นและร่วมสานฝันต่อวิสัยทัศน์ขององค์กร สามารถสื่อสาร วิสัยทัศน์อย่างชัดเจน มีการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ โดยการส่งเสริมสนับสนุน ให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ กระตุ้นการทำงานเป็นทีมกระตุ้นให้บุคลากรได้ใช้ศักยภาพในการทำงานอย่างเต็มความสามารถโดยมุ่งเน้นการกระจายและเพิ่มอำนาจแก่บุคลากร และการเป็นแบบอย่างที่ดีมีความซื่อสัตย์และยึดมั่น สิ่งที่ต้องในการทำงาน มีการประพฤติตนปฏิบัติตามมาตรฐานคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จในอนาคตของสถานศึกษา (รวยรินทร์ เพียรพิทักษ์, 2559, น. 32)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาโดยมีนโยบายส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะและประสิทธิภาพในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์สูงสุด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ มีโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดทั้งหมด 81 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ, 2568, 12) ที่กระจายอยู่ตามอำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดอุบลราชธานีและอำนาจเจริญ จากความแตกต่างของขนาดโรงเรียนการบริหารสถานศึกษาย่อมจะแตกต่างกัน แต่อย่างไรก็ตามจากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถาบันทดสอบการศึกษา

ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ, 2568, 13-16) โดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) แสดงให้เห็นว่าคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษายังไม่บรรลุเป้าหมาย และมีความเหลื่อมล้ำทั้งด้านขนาดและคุณภาพสะท้อนให้เห็นว่าคุณภาพการบริหารสถานศึกษาในปัจจุบันยังไม่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความรับผิดชอบที่จะต้องเร่งปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษา โดยอาศัยการมีส่วนร่วมจากบุคลากรเพื่อวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและกำหนดแผนดำเนินการจัดการคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

จากสภาพปัญหาและบริบทต่าง ๆ จึงทำให้เห็นว่า ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์เป็นตัวแปรหนึ่งที่สำคัญโดยส่งผลกระทบต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการพัฒนาสถานศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจและทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี-อำนาจเจริญ เพื่อเสนอเป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาตนเองของผู้บริหารสถานศึกษาในการนำไปปรับใช้เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเป็นลำดับต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดีจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี-อำนาจเจริญ
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดีจิทัลตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี-อำนาจเจริญ จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดีจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี-อำนาจเจริญ

สมมติฐานการวิจัย

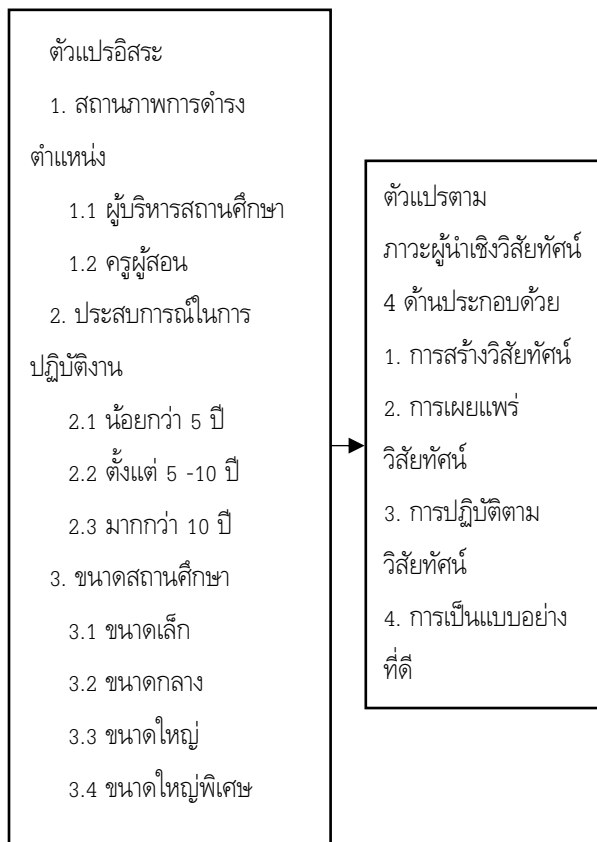
ครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดีจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี-อำนาจเจริญ แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดีจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี-อำนาจเจริญ ตามแนวคิดที่ได้จากการสังเคราะห์แนวคิดของนักวิจัยและนักวิชาการได้แก่ ลัมฤทธิ์ กางเพ็ง (2557, น. 90), สิงห์คำ ยอดพานันท์ (2562, น. 22-23), บุญพา เงินประโคน (2565, น. 62), รัตนา คนไฉ (2565, น. 26-27), วชิรินทร์ ต่อชีพ (2567, น. 19-20), วิลาลีนี ศรีประทุมวงศ์ (2567, น. 37), Sashkin (1988, pp. 57-63), Westley and Mintzberg (1989, pp. 17-32), Nanus (1992, น. 8), Wilmore (2002, p. 79), and Dubrin (2006, p. 94) จำนวน 4 องค์ประกอบ ได้แก่

1. การสร้างวิสัยทัศน์
2. การเผยแพร่วิสัยทัศน์
3. การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์
4. การเป็นแบบอย่างที่ดี

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ ครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำนวน 81 โรงเรียน จำนวนรวมทั้งสิ้น 3,594 คน จำแนกเป็นครูผู้สอนจำนวน 3,415 คน และผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 179 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) ตามขนาดของ

สถานศึกษาและสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) และได้กำหนดขนาดสถานศึกษา โดยใช้เกณฑ์คำนวณขนาดตัวอย่างจากตารางของ Krejcie and Morgan (ธีรวุฒิ เอกะกุล, 2550, น. 143) จากครูผู้สอนจำนวน 3,415 คน นำมาใช้เป็นตัวอย่างจำนวน 329 คน และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 179 คน นำมาใช้เป็นตัวอย่างจำนวน 18 คน รวมตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 347 คน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและตัวอย่าง ครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ

ขนาดสถานศึกษา	ประชากร		ตัวอย่าง	
	ผู้บริหาร	ครู	ผู้บริหาร	ครู
ขนาดเล็ก	63	495	6	47
ขนาดกลาง	66	1,172	6	113
ขนาดใหญ่	23	691	3	67
ขนาดใหญ่พิเศษ	27	1,057	3	102
รวม	179	3,415	18	329

3. กลุ่มเป้าหมาย ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) โดยกำหนดผู้ให้สัมภาษณ์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีผลงานการปฏิบัติงานที่ดี (Best Practice) ด้านการบริหารสถานศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ (SYMPOSIUM 2023) โรงเรียนละ 2 คน โดยวิธีการเลือกตัวอย่างการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูตามขนาดสถานศึกษา รวมทั้งสิ้นจำนวน 6 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ 1) สถานภาพการดำรงตำแหน่ง 2) ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และ 3) ขนาดสถานศึกษา

2. ตัวแปรตาม คือ ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ศึกษาอุปราชธานี อำนาจเจริญ จำนวน 4 องค์ประกอบ ได้แก่
1) การสร้างวิสัยทัศน์ 2) การเผยแพร่วิสัยทัศน์ 3) การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ และ 4) การเป็นแบบอย่างที่ดี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่องแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุปราชธานี อำนาจเจริญ จำนวน 40 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, น. 121) ดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .60-1.00 และนำไปทดลองใช้ (Try Out) เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ความเชื่อมั่นเท่ากับ .98 จากนั้นนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ 1) สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม 2) ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุปราชธานี อำนาจเจริญ จำนวน 40 ข้อ 3) ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนประเด็นการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์

การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

1. ขอหนังสือแนะนำจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุปราชธานี เพื่อติดต่อประสานงานขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อจัดทำวิทยานิพนธ์
2. จัดส่งแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาทางผ่านโดยผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเลือกตอบแบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์หรือทำในทำแบบสอบถามก็ได้
3. ผู้วิจัยติดต่อขอรับแบบสอบถามด้วยตนเอง

4. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ เพื่อนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบที) และค่าสถิติทดสอบเอฟ

5. ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีผลงานการปฏิบัติงานที่ดี (Best Practice) ด้านการบริหารสถานศึกษาของสถานศึกษา จำนวน 6 คน โดยผู้วิจัยประสานกับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย เพื่อขออนุญาตนัดหมาย วัน เวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุปราชธานี อำนาจเจริญ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุปราชธานี อำนาจเจริญ ผลการวิจัยดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ภาพรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์

ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุปราชธานี อำนาจเจริญ

ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ ของผู้บริหารสถานศึกษา ในยุคดิจิทัล	ระดับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
การสร้างวิสัยทัศน์	4.42	.43	มาก
การเผยแพร่วิสัยทัศน์	4.44	.41	มาก
การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์	4.44	.45	มาก
การเป็นแบบอย่างที่ดี	4.48	.49	มาก
รวม	4.45	4.45	.39

จากตารางที่ 2 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.45, S.D. = .39) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี

($\bar{X} = 4.48$, $S.D. = .49$) ด้านการเผยแพร่วิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.44$, $S.D. = .41$) ด้านการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.44$, $S.D. = .45$) และด้านการสร้างวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.42$, $S.D. = .43$) ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ขนาดสถานศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏผล ดังนี้

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ผลการเปรียบเทียบตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง

ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	ผู้บริหารสถานศึกษา		ครูผู้สอน		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
การสร้างวิสัยทัศน์	4.62	.34	4.41	.43	2.06*	.04
การเผยแพร่วิสัยทัศน์	4.63	.38	4.43	.41	2.08*	.04
การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์	4.66	.35	4.43	.45	2.11*	.04
การเป็นแบบอย่างที่ดี	4.77	.28	4.46	.49	4.28**	.01
รวม	4.68	.32	4.38	.49	2.65**	.01

หมายเหตุ. * นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่าโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 พิจารณารายด้าน พบว่าด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการสร้างวิสัยทัศน์ ด้านการเผยแพร่วิสัยทัศน์ และด้านการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ผลการเปรียบเทียบตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
การสร้างวิสัยทัศน์	ระหว่าง	4.46	2	2.23	13.05**	.00
	ภายใน	58.75	344	.17		
	รวม	63.21	346			
การเผยแพร่วิสัยทัศน์	ระหว่าง	1.32	2	.66	3.93*	.02
	ภายใน	57.98	344	.17		
	รวม	59.31	346			
การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์	ระหว่าง	2.23	2	1.12	5.72**	.00
	ภายใน	67.19	344	.20		
	รวม	69.42	346			

(ต่อ)

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ภาวะผู้นำเชิง วิสัยทัศน์ของ ผู้บริหาร สถานศึกษา ในยุคดิจิทัล	แหล่ง ความ แปร ปรวน	SS	df	MS	F	P
การเป็นแบบ อย่างที่ดี	ระหว่าง	5.69	2	2.8	12.91**	.00
	ภายใน	75.88	344	.22		
	รวม	81.57	346			
รวม	ระหว่าง	2.04	2	1.02	7.05**	.00
	ภายใน	49.70	344	.144		
	รวม	51.74	346			

หมายเหตุ. * นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 พบว่าโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 พิจารณารายด้านพบว่า ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ ด้านปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ และด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการเผยแพร่วิสัยทัศน์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ผลการเปรียบเทียบตามตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ภาวะผู้นำเชิง วิสัยทัศน์ของ ผู้บริหาร สถานศึกษา ในยุคดิจิทัล	แหล่ง ความ แปร ปรวน	SS	df	MS	F	P
การสร้าง วิสัยทัศน์	ระหว่าง	2.11	3	.70	3.95**	.01
	ภายใน	61.10	343	.19		

(ต่อ)

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ภาวะผู้นำเชิง วิสัยทัศน์ของ ผู้บริหาร สถานศึกษา ในยุคดิจิทัล	แหล่ง ความ แปร ปรวน	SS	df	MS	F	P
การเผยแพร่ วิสัยทัศน์	รวม	63.21	346			
	ระหว่าง	1.47	3	.49	2.91*	.04
	ภายใน	57.83	343	.17		
การปฏิบัติ ตามวิสัยทัศน์	รวม	59.30	346			
	ระหว่าง	5.28	3	1.76	9.42**	.00
	ภายใน	64.13	343	.19		
การเป็น แบบอย่าง ที่ดี	รวม	69.41	346			
	ระหว่าง	2.78	3	.92	4.02**	.01
	ภายใน	78.80	343	.23		
รวม	รวม	81.58	346			
	ระหว่าง	2.22	3	.74	5.12**	.00
	ภายใน	49.52	343	.14		
	รวม	51.74	346			

หมายเหตุ. * นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 5 พบว่า โดยภาพรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 พิจารณารายด้านพบว่าด้านการสร้างวิสัยทัศน์ ด้านปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการเผยแพร่วิสัยทัศน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ดังนี้

3.1 ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาคควรวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกด้วย SWOT Analysis เพื่อระบุจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค จากนั้นเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และชุมชน ร่วมกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่ตอบโจทย์ยุคดิจิทัล โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศ

เป็นฐาน และเสริมด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ วางแผนปฏิบัติงาน ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ผสมภูมิปัญญาท้องถิ่นกับแนวคิดสมัยใหม่ เปิดรับข้อเสนอแนะ เพื่อก้าวสู่ความสำเร็จอย่างยั่งยืนและมีประสิทธิภาพสูงสุด

3.2 ด้านการเผยแพร่วิสัยทัศน์ ได้แก่ บริหารสถานศึกษาควรสื่อสารวิสัยทัศน์อย่างชัดเจน เพื่อสร้างความเข้าใจและความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ผ่านการประชุม การพูดคุย สื่อออนไลน์ และกิจกรรมเผยแพร่ ควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้เกี่ยวข้องร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น สนับสนุนให้ครูและบุคลากรมีความมั่นใจ ในการร่วมผลักดันวิสัยทัศน์สู่ความสำเร็จอย่างยั่งยืน

3.3 ด้านการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ กระจายอำนาจ สร้างความไว้วางใจ และส่งเสริมการทำงานเป็นทีมให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของโรงเรียน ควรวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ มอบหมายงานตามความสามารถ ใช้สื่อดิจิทัลให้เต็มศักยภาพ และพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องผ่านการแนะนำ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลด้วยเทคโนโลยี เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จ

3.4 ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นแบบอย่างในการนำนโยบายและวิสัยทัศน์ไปปฏิบัติ ด้วยอุดมการณ์ ความรับผิดชอบ และคุณธรรมจริยธรรม ยึดหลักธรรมภิบาล สนับสนุน ให้คำแนะนำ แก้ไขปัญหา และสร้างความมั่นใจในการทำงาน ส่งเสริมความสามัคคี การใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม และพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ เพื่อความสำเร็จอย่างยั่งยืน

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบัน เป็นบุคคลที่เข้าใจบริบทของสถานศึกษาทั้งภายในและภายนอก สามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน เผยแพร่วิสัยทัศน์ไปสู่ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้อย่างเข้าใจ สามารถ

นำวิสัยทัศน์ไปปฏิบัติตามให้กลายเป็นจริง และทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดี สร้างความน่าเชื่อถือ ความไว้วางใจให้คนในองค์กรได้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกฤติยาภรณ์ นาชัย (2560, น. 64) พบว่า ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนพนสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 มีระดับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของรัตนาคอนไว (2565, น. 93-94) พบว่าภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มุกดาหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำแนกตามสถานภาพ การดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความรู้และเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของการบริหาร สามารถมองภาพรวมขององค์กรและกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายเพื่อการพัฒนาสถานศึกษา ขณะที่ครูผู้สอนมักมีความรับผิดชอบ ในด้านเฉพาะ เช่น งานวิชาการ ทำให้มีความเชี่ยวชาญในหน้าที่ ของตนเองแต่ขาดประสบการณ์ในด้านอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิลสัน ศรีประทุมวงศ์ (2567, น. 140-141) พบว่าภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 2 จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เนื่องจากผู้ที่มีประสบการณ์สูงมักมีบทบาทในการทำงานร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษา เช่น การบริหารหลักสูตร การดูแลบุคลากร และการทำงานอื่น ๆ ซึ่งช่วยให้พวกเขาได้เรียนรู้วิธีการบริหารอย่างชัดเจนมากขึ้น ในขณะที่ผู้ที่มีประสบการณ์น้อยอาจมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารน้อย ส่งผลให้มุมมองเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารถูกจำกัดอยู่ในกรอบของงานที่รับผิดชอบ ซึ่งสอดคล้องกับวัชรินทร์ ต่อชีพ (2567, น. 63-64) พบว่าภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับกับถาวรณ มาตชัยเคน และพระครูชัยรัตนการ (2567, น. 99-101) พบว่าภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เนื่องจากโครงสร้างการบริหาร การกระจายอำนาจทางการศึกษา ความสัมพันธ์กับบุคลากร ทรัพยากร การเข้าถึงเทคโนโลยี และวัฒนธรรมองค์กรต่างมีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางและรูปแบบการบริหารของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทักษิณ มวลมนตรี (2564, น. 114-121) พบว่า ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับกับบัณฑิต สายทองคำ (2565, น. 84-97) พบว่าภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ จำแนกตามขนาดสถานศึกษาของโรงเรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมพื้นฐานในกลุ่มสูง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ

จำแนกตามขนาดสถานศึกษาของโรงเรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมพื้นฐานในกลุ่มต่ำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

3.1 ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเริ่มด้วยการทำการวิเคราะห์ SWOT เพื่อประเมินปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนา โดยให้โอกาสแก่ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และชุมชนในการมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่เหมาะสมกับยุคดิจิทัลใช้ข้อมูลสารสนเทศและเครื่องมือเสริม เช่น Focus Group เพื่อให้ได้มุมมองเชิงลึก นอกจากนี้ ควรมีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จและวางแผนปฏิบัติงาน รวมถึงการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ากับแนวคิดสมัยใหม่ โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาองค์กรให้เติบโตอย่างยั่งยืนและมีประสิทธิภาพสูงสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนา คนใจ (2565, น. 93-94) พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรทำการสำรวจความต้องการและวิเคราะห์บริบทขององค์กร โดยใช้เครื่องมือ SWOT เพื่อสนับสนุนการกำหนดวิสัยทัศน์ ทิศทาง และเป้าหมายในการบริหารให้มีระบบและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิลาสินี ศรีประทุมวงศ์ (2567, น. 140-141) พบว่า ผู้บริหารควรทำการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กรอย่างละเอียด เพื่อกำหนดทิศทางในการสร้างวิสัยทัศน์และเป้าหมายสำหรับสถานศึกษา นอกจากนี้ยังควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการเรียนรู้และการตัดสินใจ รวมถึงการจัดเตรียมข้อมูลสารสนเทศที่สะท้อนแนวโน้มการพัฒนา และทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีในการนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จในอนาคต

3.2 ด้านการเผยแพร่วิสัยทัศน์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรสื่อสารวิสัยทัศน์อย่างชัดเจนเพื่อสร้างความเข้าใจและความร่วมมือในทุกภาคส่วน โดยต้องส่งเสริมวัฒนธรรมการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น การประชุม การพูดคุยทั้งระดับบุคคลและ

กลุ่มสื่อออนไลน์ รวมถึงกิจกรรมเผยแพร่วิสัยทัศน์ นอกจากนี้การจัดประชุมร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่เกี่ยวข้องถือเป็นโอกาสสำคัญในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเสริมสร้างความร่วมมืออย่างมั่นคง อีกทั้งควรสนับสนุนให้ครูและบุคลากรมีความเชื่อมั่นและร่วมกันขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จอย่างยั่งยืนสอดคล้องกับงานวิจัยของ กับนฤเบศร์ เจริญศรี และคณะ (2567, น. 773-774) พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้งานสื่อดิจิทัลและโซเชียลมีเดียเพื่อเผยแพร่วิสัยทัศน์ รวมทั้งกระตุ้นการมีส่วนร่วมจากชุมชนผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ เช่น Facebook ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ช่วยเสริมประสิทธิภาพในการสื่อสารได้อย่างดี และสอดคล้องกับ Zaccaro and Bank (2004, p. 367) กล่าวว่า การเผยแพร่ให้เห็นถึงวิสัยทัศน์คือการหาแนวทางในการแสดงให้ผู้คนรับรู้ถึงวิสัยทัศน์นั้น รวมถึงการสื่อสารเพื่อทำให้ผู้อื่นเข้าใจและยอมรับ โดยอาจใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การใช้วาทคัลป์ อุปมา การเขียน และการนำเสนอภาพสัญลักษณ์ที่แทนความหมายของวิสัยทัศน์

3.3 ด้านการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรผ่านการกระจายอำนาจความไว้วางใจ และการทำงานเป็นทีม ควบคู่กับการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ มอบหมายงานตามความสามารถ ใช้สื่อดิจิทัล และพัฒนาศักยภาพบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อขับเคลื่อนโรงเรียนสู่ความสำเร็จอย่างยั่งยืนสอดคล้องกับงานวิจัยของ อันสุรีย์ อำพาศ, ธาณี เกสทอง และวรภุช ถิ่นช้าง (2567, น. 576-586) พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรวางแผนการทำงานให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ขององค์กร โดยควรให้ความสำคัญกับการกำกับดูแลการติดตามและการประเมินผลการดำเนินงาน พร้อมทั้งนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการรายงานผลอย่างมีประสิทธิภาพและทันสมัย และสอดคล้องกับ Wilmore (2002, p. 19) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผู้นำที่มีวิสัยทัศน์เห็นว่าผู้บริหารควรจัดทำแผนงานและกลยุทธ์ รวมถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เพื่อให้วิสัยทัศน์นั้นเป็นจริงได้

3.4 ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ด้วยอุดมการณ์ความรับผิดชอบ

และธรรมาภิบาล สนับสนุนและให้คำปรึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นใจ ส่งเสริมความสามัคคี และใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมเพื่อพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืนสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิธิดา นาเสถียร และชยาภานต์ เรื่องสุวรรณ (2567, น. 260) ได้เสนอแนะแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ดังนี้ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาคควรทำการศึกษาเกี่ยวกับวิธีการพัฒนาและแนวทางที่เหมาะสมมีความอดทนต่ออุปสรรคและปัญหาทุกประเภท ปฏิบัติตนให้มีความน่าเชื่อถือและไว้วางใจได้เสมอ รวมถึงต้องปฏิบัติตามมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมอย่างสม่ำเสมอและสอดคล้องกับงานวิจัยของอาณัติ ปรมาริกุล (2566, น. 76) พบว่าผู้บริหารควรทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี โดยการส่งเสริมคุณค่าของความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม และความไว้วางใจ ผ่านทางความคิด ทศนคติ และการประพฤติตนของตนเอง

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. หน่วยงานต้นสังกัดควรส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ โดยให้ผู้บริหารสร้างข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อพัฒนาทักษะและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละโรงเรียน
2. หน่วยงานต้นสังกัดควรส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ โดยให้ผู้บริหารสนับสนุนการทำงานเป็นทีมและสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรปฏิบัติตามวิสัยทัศน์
3. หน่วยงานต้นสังกัดควรส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ โดยให้ผู้บริหารใช้เครือข่ายภายในและภายนอกขององค์กร พร้อมทั้งใช้เทคโนโลยีสื่อสารวิสัยทัศน์ให้ชัดเจนแก่ทุกฝ่าย
4. การนำผลการวิจัยไปใช้ ควรพิจารณาถึงความเหมาะสมกับบริบทของแต่ละโรงเรียน เช่น ขนาดสถานศึกษาทรัพยากรที่มีอยู่ หรือระดับความพร้อมของบุคลากร

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสร้างวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

กิตติกรรมประกาศ

บทความฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างสูงจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรถพร วรรณทอง ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวนคิด มะเสนา กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รายการอ้างอิง

- กฤติยาภรณ์ นาชัย. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนพนนสนิม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- ทักษิณ มวลมนตรี. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียนและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.
- ธีระ ฤกษ์เจริญ. (2549). ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สภาพปัญหาความจำเป็นและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- ธีรวัฒน์ เอกะกุล. (2550). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. อุบลราชธานี: วิทยาออฟเซตการพิมพ์.
- นฤเบศร์ เจริญศรี และคณะ. (2567). แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 9(8), 767-778.
- นฤวรรณ มาตชัยเคน และพระครูชัยรัตนกร. (2567). ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3. *วารสารการบริหารการศึกษา มจร.วิทยาเขตร้อยเอ็ด*, 4(2), 95-107
- นิธิดา นาเสถียร และชยาภรณ์ เรืองสุวรรณ. (2567). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3. *วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ*, 4(3), 145-162.
- เนตรพัฒนา ยาวีรา. (2560). ภาวะผู้นำและผู้นำเชิงกลยุทธ์ (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: ทริบเพิ้ลกรุ๊ป.
- บัณฑิต สายทองคำ. (2565). ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัย ราชภัฏอุดรธานี, อุดรธานี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวิริยาสาน.
- บุปผา เงินประโคน. (2565). สภาพและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดบุรีรัมย์. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, บุรีรัมย์.
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2557). หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 5). ชลบุรี: มนตรี
- รายรินทร์ เพียรพิทักษ์. (2565). ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. (วิทยานิพนธ์ครุศา

- สตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์, ฉะเชิงเทรา.
- รัตนาคณโว. (2565). *ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38*. (วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.
- วัชรินทร์ ต่อชีพ. (2567). *ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1. การค้นคว้าอิสระ* ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ, ชัยภูมิ.
- วิลาสินี ศรีประทุมวงศ์. (2567). *ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.*
- ลัมฤทธิ กางเพ็ง. (2557). *ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ : แนวคิด ทฤษฎี และกรณีศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 9) มหาสารคาม: อภิชาติการพิมพ์.*
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานีอำนาจเจริญ. (2567). *แผนปฏิบัติการปีงบประมาณ พ.ศ. 2568. อุบลราชธานี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ.*
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.*
- สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาระบบราชการและสังคมแห่งชาติ. (2566). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาระบบราชการและสังคมแห่งชาติ.*
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2548). *พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.*
- สิงห์คำ ยอดปานนท์. (2562). *ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.*
- สุภาวัฒน์ แสงคำมี. (2561). *ปัจจัยคุณลักษณะด้านการสื่อสารที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3. (วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏพินุลสงคราม, พิษณุโลก.*
- อันชรีย์ อำพาศ, ธาณี เกสทอง และวรภฤต เกื่อนช้าง. (2567). *แนวทางการส่งเสริมความภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ตามหลักปณิธานธรรม. วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์, 11(3), 576-586.*
- อาณัติ ปรมาทิกุล. (2566). *ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาตราด. วารสารบัวบัณฑิต, 23(2), 65-78.*
- Dubrin, A. J. (2006). *Leadership: Second Asia Pacific*. Boston: Houghton Mifflin Harcourt.
- Nanus, B. (1992). *Visionary Leadership : Creating a compelling sense of direction for your organization*. San Francisco: Jossey – Bass.

Sashkin, M. (1988). *Visionary leadership*. In J. R. Conger, Ed. *Kananga and Associates charismatic leadership: The elusive factor in organizational effectiveness*. San Francisco: Jossey – Bass.

Westley, F. and Mintzberg, H. (1989). Visionary Leadership and Strategic Management. *Strategic Management Journal*, 10(1), 17-32.

Wilmore, E.L. (2002). *Principal Leadership : Applying the New Educational Leadership Constituent Council (ELCC) Standards*. Thousand Oak: California Conwin Press.

Zaccaro, S. J. and Banks, D. (2004). Leader visioning and adaptability: Bridging the gap between research and practice on developing the ability to manage change. *The Human Resource Management Journal*, 43(4), 367-380.